

Anonimizuota versija

Vertimas

C-283/23 – 1

Byla C-283/23 [Marhon]¹

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2023 m. gegužės 2 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Cour de cassation (Belgija)

Sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2023 m. balandžio 26 d.

Kasatoriai:

FB

JL

Cour de Cassation de Belgique (Belgijos kasacinis teismas)

Sprendimas

<...>

- I. **FB**, <...> gyvenantis adresu <...> [Belgija], kaltinamasis,
- II. **JL**, ribotos atsakomybės bendrovė, kurios buveinė yra <...> [Belgija],
civilinė atsakomybėn patraukta šalis,

kasatoriai,

¹ Šios bylos pavadinimas išgalvotas. Jis neatitinka jokios bylos šalies tikrojo vardo, pavardės ar pavadinimo.

<...>

I. PROCESAS KASACINIAME TEISME

Kasaciniais skundais skundžiamas 2022 m. kovo 23 d. *Tribunal correctionnel d'Eupen* (Epeno baudžiamasis teismas) nuosprendis, priimtas apeliacinėje instancijoje.

<...>

II. REIKŠMINGOS FAKTINĖS APLINKYBĖS IR PROCESAS PAGRINDINĖJE BYLOJE

- 1 2019 m. vasario 28 d. Sankt Vite policija atliko ribotos atsakomybės bendrovei JL priklausančio miškovežio, sudaryto iš vilkiko (sunkvežimio) ir priekabos, patikrinimą.

Vilkikas ir priekaba buvo užkelti ant Aifelio policijos zonoje esančio svėrimo prietaiso. Svėrimo dokumentuose buvo nurodyta, kad vilkikas sveria 38 240 kg, o priekaba – 26 740 kg, t. y. bendras svoris viršija didžiausią leidžiamąją 20 856 kg masę.

- 2 Sunkvežimio vairuotojui FB *Tribunal de police d'Eupen* (Epeno policijos teismas) Sankt Vito skyriuje buvo iškelta baudžiamoji byla už šias nusikalstamas veikas:

– kaltinimas A: jis, kaip vairuotojas, viešajame kelyje vykdė krovinių pervežimą transporto priemone, kurios bendroji pakrautos transporto priemonės masė viršija didžiausią leidžiamąją masę, o tai laikoma vežimu be galiojančios nacionalinės ar tarptautinės licencijos,

– kaltinimas B: jis, kaip krovėjas, vykdamas vežimą, kuriam taikomi Sąjungos teisės aktai, 2013 m. liepos 15 d. įstatymas (išsamiau aprašytas toliau) ir šio įstatymo įgyvendinimo dekretai, davė nurodymus arba atliko veiksmus, dėl kurių buvo viršytos transporto priemonių ar transporto priemonių junginių didžiausiosios leidžiamosios masės ir didžiausieji leidžiamieji matmenys.

Vairuotojo darbdavys – pirma paminėta bendrovė – buvo įtrauktas į procesą kaip civilinė atsakomybės patraukta šalis.

- 3 2021 m. vasario 2 d. sprendimu Epeno policijos teismo Sankt Vito skyrius išteisino sunkvežimio vairuotoją dėl minėtų kaltinimų, motyvuodamas tuo, kad svėrimo dokumentuose nėra jokių duomenų apie svėrimą atlikusį asmenį ir naudotų svarstyklių prekių ženklą bei serijos numerį, todėl neįmanoma nustatyti, ar dokumentai iš tikrųjų susiję su šiomis svarstyklėmis.

Karališkasis prokuroras pateikė apeliacinį skundą dėl šio sprendimo.

- 4 *Tribunal de première instance d'Eupen* (Epeno pirmosios instancijos teismas) Baudžiamųjų bylų skyriui bylą nagrinėjant apeliacine tvarka, sunkvežimio vairuotojas ir jo darbdavys teigė, kad transporto priemonės svoris buvo išmatuotas galiojančių taisyklių reikalavimus neatitinkančiomis svarstyklėmis.

Jų teigimu, naudotos svarstyklės reglamentuojamos 2010 m. spalio 12 d. *Arrêté royal relatif à l'approbation, à la vérification et à l'installation des instruments de mesures utilisés pour surveiller l'application de la loi relative à la police de la circulation routière* (Karaliaus dekretas dėl matavimo priemonių, naudojamų kelių policijos įstatymo taikymui kontroliuoti, patvirtinimo, patikros ir įrengimo).

Epeno teismas atmetė šį teiginį.

Jis pažymėjo, kad minėto 2010 m. spalio 12 d. Karaliaus dekreto 1 straipsnyje nurodyta, jog jis taikomas „atsižvelgiant į kitų teisės aktų, susijusių su konkrečiomis priemonėmis, taikymą“, ir nusprendė, kad nagrinėjamu atveju naudotoms svarstyklėms taikomas teisės aktas, kuriuo į Belgijos teisę perkelta 2014 m. vasario 26 d. Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/31/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su neautomatinių svarstyklių tiekimu rinkai, suderinimo, t. y. 2016 m. balandžio 12 d. Karaliaus dekretas dėl neautomatinių svarstyklių.

Be kita ko, pažymėjęs, kad buvo nustatytas svarstyklių prekių ženklas ir serijos numeris, kad jos buvo sukalibruotos, kad prietaisui buvo atlikta periodinė patikra, galiojanti ketverius metus, ir kad tiek sunkvežimio vairuotojas, tiek jo darbdavys pripažino protokole nurodytą perkrovą, Epeno teismas 2022 m. kovo 23 d. nuosprendžiu nuteisė sunkvežimio vairuotoją pagal kaltinimus A ir B, skirdamas <...> [3 200] eurų baudą <...> ir teisės vairuoti bet kokią motorinę transporto priemonę atėmimą trims mėnesiams.

- 5 Sunkvežimio vairuotojas (toliau – kasatorius) ir jo darbdavys (toliau – kasatorė) apskundė šį sprendimą kasaciniam teismui.

III. REIKŠMINGOS TEISĖS NUOSTATOS

- 6 Už kaltinime A nurodytas nusikalstamas veikas baudžiama pagal 2014 m. gegužės 22 d. *Arrêté royal relatif au transport de marchandises par route* (Karaliaus dekretas dėl krovinių vežimo keliais) 21 straipsnio pirmos pastraipos 5 punktą ir 35 straipsnio 4 punktą bei 2013 m. liepos 15 d. *Loi relative au transport de marchandises par route et portant exécution du règlement (CE) no 1071/2009 du Parlement européen et du Conseil du 21 octobre 2009 établissant des règles communes sur les conditions à respecter pour exercer la profession de transporteur par route, et abrogeant la directive 96/26/CE du Conseil et portant exécution du règlement (CE) no 1072/2009 du Parlement européen et du Conseil du 21 octobre 2009 établissant des règles communes pour l'accès au marché du transport international de marchandises par route* (Krovinių vežimo keliais įstatymas, kuriuo įgyvendinamas 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1071/2009, nustatantis bendrąsias profesinės

vežimo kelių transportu veiklos sąlygų taisyklės ir panaikinantį Tarybos direktyvą 96/26/EB, bei 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1072/2009 dėl bendrųjų patekimo į tarptautinio krovinių vežimo kelių transportu rinką taisyklių) 41 straipsnio 3 dalį.

Pagal minėto Karaliaus dekreto 21 straipsnio pirmą pastraipą „nacionalinio vežimo licencijos ir Sąjungos vežimo licencijos negalioja <...>, 5° kai jos naudojamos transporto priemonei ar transporto priemonių junginiui, kurio bendra pakrautos transporto priemonės masė arba matmenys viršija tai transporto priemonei ar transporto priemonių junginiui taikomus leistinus standartus arba standartus, leistinus pagal bendrąjį reglamentą dėl techninių sąlygų, kurias turi atitikti motorinės transporto priemonės, jų priekabos, jų sudedamosios dalys ir saugos įranga“.

Minėto dekreto 35 straipsnio 4 punkte nustatyta, kad „tarptautinio vežimo licencijos negalioja <...>, kai jos naudojamos transporto priemonei ar transporto priemonių junginiui, kurio bendra pakrautos transporto priemonės masė arba matmenys viršija tai transporto priemonei ar tam transporto priemonių junginiui taikomus standartus arba standartus, kuriuos leidžiama taikyti pagal bendrąjį reglamentą dėl techninių sąlygų, kurias turi atitikti motorinės transporto priemonės, jų priekabos, jų sudedamosios dalys ir saugos įranga“.

2013 m. liepos 15 d. įstatymo 41 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad „tas, kas pažeidė toliau nurodytas Sąjungos teisės aktų, šio įstatymo ir jo įgyvendinimo dekretų nuostatas, baudžiamas laisvės atėmimu nuo aštuonių dienų iki vieno metų ir nuo penkių šimtų iki penkiasdešimties tūkstančių eurų bauda arba tik viena iš šių bausmių: 1. įpareigojimą turėti galiojančią vežimo licenciją <...>“.

- 7 Kaltinime B nurodytos veikos yra numatytos minėto 2013 m. liepos 15 d. įstatymo 43 straipsnio 3 dalyje, kurioje nurodomos 41 straipsnio 3 dalyje numatytos bausmės.

Šio įstatymo 43 straipsnio 3 dalyje nustatyta: „[k]rovinio vežimo užsakovas, pakrovėjas arba ekspeditorius, kuriems taikomi Sąjungos teisės aktai, šis įstatymas arba jo įgyvendinimo dekretai, baudžiami taip pat, kaip ir toliau nurodytų nusikaltimų vykdytojai, jeigu jie davė nurodymus arba atliko veiksmus, dėl kurių buvo padarytos šios nusikalstamos veikos: 1. didžiausiosios leidžiamosios transporto priemonių ar transporto priemonių junginių masės ir matmenų viršijimas“.

- 8 2016 m. balandžio 12 d. Karaliaus dekreto 1 straipsnyje nurodyta: „[š]iuo dekretu į nacionalinę teisę perkeliama 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/31/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su neautomatinių svarstyklių tiekimu rinkai, suderinimo“.

Šio dekreto 2 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad jis „taikomas visoms neautomatinėms svarstyklėms“.

Antroje dalyje nurodyta:

„Šio dekreto taikymo tikslais išskiriamos šios neautomatinių svarstyklių naudojimo sritys:

1. masei nustatyti sudarant komercinius sandorius;
2. masei nustatyti apskaičiuojant mokėtinas sumas, tarifus, mokesčius, priedus, baudas, atlyginimus, nuostolių bei žalos atlyginimą ar panašius mokėjimus;
3. masei nustatyti, kad būtų galima taikyti įstatymus ar kitus teisės aktus arba eksperto išvadoms teismo proceso metu pateikti;
4. masei nustatyti medicinos praktikoje – ligoniams sverti turint tikslą stebėti, diagnozuoti ir gydyti;
5. masei nustatyti gaminant vaistus pagal receptą vaistinėje ir masei nustatyti atliekant tyrimus medicinos ir farmacijos laboratorijose;
6. kainai pagal masę nustatyti tiesioginėje viešojoje prekyboje ir iš anksto fasuojant produktus;
7. kitos naudojimo sritys, išskyrus išvardytas 1–6 punktuose“.

Pagal 32 straipsnį „2 straipsnio 2 dalies 1–6 punktuose išvardytoms reikmėms naudojamoms matavimo priemonėms taikomos bendrosios matavimo priemonių periodinės patikros ir techninės apžiūros taisyklės“.

IV. KASACINIO TEISMO SPRENDIMAS

A. Dėl kasatoriaus kasacinio skundo:

Dėl antrojo pagrindo:

Dėl pirmos dalies:

- 9 Pagrindas grindžiamas 2016 m. balandžio 12 d. Karaliaus dekreto dėl neautomatinių svarstyklių pažeidimu.

Baudžiamųjų bylų teisme kasatoriai nurodė, kad svarstyklės, kurias policija naudojo transporto priemonės perkrovai nustatyti, neatitiko 2010 m. spalio 12 d. Karaliaus dekrete dėl matavimo priemonių, naudojamų kelių policijos įstatymo taikymui kontroliuoti, patvirtinimo, patikros ir įrengimo nustatytų sąlygų.

Šiame pagrinde prieštaraujama nuosprendžio nuostatai, jog šioms svarstyklėms nebuvo taikomi minėtame Karaliaus dekrete nustatyti kriterijai, bet jos turėjo atitikti 2016 m. balandžio 12 d. Karaliaus dekrete numatytus kriterijus. Kasatoriaus nuomone, šis Karaliaus dekretas, kuriuo į nacionalinę teisę perkelta

2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/31/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su neautomatinių svarstyklių tiekimu rinkai, suderinimo, neturi būti taikomas baudžiamojoje srityje. Kasatorius taip pat teigia, kad 2010 m. spalio 12 d. Karaliaus dekrete numatyta, kad turi būti taikomi konkretnesni kontrolės įstaigos patvirtinimo standartai, nei reikalaujama 2016 m. balandžio 12 d. Karaliaus dekrete.

- 10 Minėtos direktyvos taikymo sritis yra nustatyta jos 1 straipsnyje: pagal šios nuostatos antrą pastraipą direktyvoje išskiriamos kelios neautomatinių svarstyklių naudojimo sritys, įskaitant, be kita ko, pagal c punktą, „masei nustatyti, kad būtų galima taikyti įstatymus ar kitus teisės aktus“ ir, pagal g punktą, „kitos naudojimo sritys, išskyrus išvardytas [pirmesniuose] punktuose“.

Viena vertus, šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „[v]alstybės narės imasi visų priemonių siekdamos užtikrinti, kad svarstyklės būtų tiekiamos rinkai tik tuomet, jei jos atitinka taikytinus šios direktyvos reikalavimus“.

2 straipsnio 3 dalyje „tiekimasis rinkai“ apibrėžtas kaip svarstyklių, skirtų platinti ar naudoti Sąjungos rinkoje, tiekimasis vykdant komercinę veiklą už atlygį arba be jo.

Bet, kita vertus, direktyvos 3 straipsnio 2 dalyje ir 3 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad „[v]alstybės narės imasi visų reikiamų priemonių siekdamos užtikrinti, kad svarstyklės nebūtų pradedamos eksploatuoti 1 straipsnio 2 dalies a–f punktuose išvardytais tikslais, jei jos neatitinka šios direktyvos reikalavimų [arba kad būtų eksploatuojamos tik tos svarstyklės, kurios] atitiktų taikytinus šios direktyvos reikalavimus“.

Pastarosiose nuostatose kalbama ne apie sąvoką „tiekimasis rinkai“, taigi, ne apie atitinkamų priemonių platinimą ar naudojimą vykdant komercinę veiklą, o apie jų naudojimą, be kita ko, siekiant nustatyti masę, kuriai turėtų būti taikomas tam tikras įstatymas ar teisės aktas.

Vis dėlto šios direktyvos pavadinimas, atrodo, yra siauresnės apimties, nes ja siekiama valstybių narių įstatymų, susijusių su neautomatinių svarstyklių tiekimu rinkai, suderinimo.

2016 m. balandžio 12 d. Karaliaus dekrete atkartotas pirma išdėstytų direktyvos nuostatų turinys.

Taigi kyla klausimas dėl direktyvos ir teisės aktų, kuriais ji perkelta į Belgijos nacionalinę teisę, taikymo tokiai situacijai, kokia susiklostė nagrinėjamoje byloje, kai aptariamoms svarstyklėms buvo naudojamos siekiant taikyti baudžiamojo pobūdžio įstatymus ar kitus teisės aktus, t. y. nesusijusius su naudotojo vykdoma komercine veikla.

- 11 Kadangi šis klausimas susijęs su Europos Sąjungos institucijos priimto teisės akto išaiškinimu, reikia pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnio

trečią pastraipą kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą.

B. Dėl kasatorės kasacinio skundo:

- 12 Kasacinis Teismas sustabdo bylos nagrinėjimą iki tol, kol bus atsakyta į šio sprendimo rezoliucinėje dalyje išdėstytą prejudicinį klausimą.

REMDAMASIS ŠIAIS MOTYVAIS,

KASACINIS TEISMAS

sustabdo bylos nagrinėjimą iki tol, kol Europos Sąjungos Teisingumo Teismas priims prejudicinį sprendimą dėl šio klausimo:

„Ar 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/31/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su neautomatinių svarstyklių tiekimu rinkai, suderinimo, 1 straipsnis, 2 straipsnio 3 dalis ir 3 straipsnis taikytini teisminėms arba policijos institucijoms naudojant neautomatines svarstyklas transporto priemonių masei nustatyti, siekiant taikyti nacionalinius įstatymus ar kitus teisės aktus, pagal kuriuos taikomos baudžiamosios sankcijos, ir kuriais, kaip antai 2013 m. liepos 15 d. Krovinių vežimo kelių transportu įstatymo, kuriuo įgyvendinamas 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1071/2009, nustatantis bendrąsias profesinės vežimo kelių transportu veiklos sąlygų taisykles ir panaikinantį Tarybos direktyvą 96/26/EB, bei 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1072/2009 dėl bendrųjų patekimo į tarptautinio krovinių vežimo kelių transportu rinką taisyklių, 41 straipsnio 3 dalies 1 punktą ir 43 straipsnio 3 dalies 1 punktą, taip pat 2014 m. gegužės 22 d. Karaliaus dekreto dėl krovinių vežimo keliais 21 straipsnio pirmos pastraipos 5 punktu ir 35 straipsnio 4 punktu, draudžiama naudoti transporto priemones, kurių išmatuota masė viršija didžiausiąją leidžiamąją masę?“

<...> Taip nusprendė Kasacinio teismo antroji kolegija Briuselyje ir <...> paskelbė viešame teismo posėdyje du tūkstančiai dvidešimt trečiųjų metų balandžio dvidešimt šeštą dieną <...>.

F. Gobert

F. Stévenart Meeûs

F. Lugentz

T. Konsek

E. de Formanoir

F. Roggen